

38/2011. (06. 07.) Kgy. rendelet¹

Az "élhető város" elveinek érvényesítése a Cittaslow Nemzetközi Mozgalom keretében

Preambulum

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. §-ának (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a "Cittaslow" szövetséghez való csatlakozás jelentőségének hangsúlyozására, továbbá az "élhető város" célkitűzés alapelveinek lefektetésére alkotja meg e rendeletét. A rendelet fő célkitűzése a jó életminőség érvényesítése egy élhető város keretében.

Hódmezővásárhely városa fontosnak tartja az „élhető város” gondolatát és döntéseivel mindig ahhoz kíván hozzájárulni, hogy a város polgárainak minél kiegyensúlyozottabb, egészségesebb és az élet számos területén minőségileg javuló feltételeket biztosítson.

A globalizáció, bár lehetőséget biztosít az értékek cseréjére és körforgására, egyben eljelentékteleníti a különbségeket, elrejtje az egyes közösségek tipikus jellemzőit és elkerülhetetlenül a közepszerűséghez vezet.

A Cittaslow által sugallt üzenet: az élhető város feltételeinek megteremtése és fenntartása, ezáltal valódi választási lehetőséget nyújtani az uniformizáltsággal szemben.

Ez a rendelet azért jön létre, hogy megteremtse azokat a jogszabályi kereteket, amelyek megtestesítik a Cittaslow által kitűzött célokat.

Alapelvek

1. §

(1) Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése rendeletalkotási jogkörében eljárva olyan környezetpolitikát törekszik megvalósítani, amely célul tűzi ki a városi környezet sajátosságainak megtartását és fejlesztését.

(2) Az infrastruktúra-politika terén a földterület megbecsülése és nem kihasználása a fő cél.

(3) Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) támogatja azon technológiákat, amelyek célja a környezet és a városi környezet minőségének fejlesztése.

(4) Az Önkormányzat ösztönzi az olyan termékek előállítását és használatát, amelyek gyártása természetes eljárásokkal történik és összhangban áll a környezettel, továbbá támogatja az olyan kezdeményezéseket, amelyek védelmezik és fejlesztik a nehézségekkel küzdő hagyományos termelési eljárásokat.

(5) Az Önkormányzat törekszik a kultúrában és hagyományokban gyökerező e térségre jellemző tradicionális termelési formák megővésére.

(6) Az Önkormányzat a városban élő polgárok között terjeszti a Cittaslow mozgalom által képviselt törekvéseket, különös figyelemmel az ifjúságra.

(7) Az Önkormányzat programokat szervez, melyek célja a város polgárai körében a tudatosság társadalmi elsajátításának ösztönzése, a Cittaslow mozgalom törekvéseinek népszerűsítése, ezek minél szélesebb körben történő megismertetése.

¹ Módosította a 49/2011.(10.26.) Kgy. rendelet

(8) Az Önkormányzat törekszik arra, hogy helyi rendeletei megfeleljenek e rendeletben, illetve a mozgalom alapszabályában lefektetett elveknek anélkül, hogy azok magasabb szintű jogszabályba ütközzenek.

(9) Az Önkormányzat költségvetésében e rendeletben foglalt célok, célkitűzések érvényesítése prioritást élvez.

(10) Jelen rendelet alkalmazásában: „élhető város”, mely ellenáll a fokozódó uniformizáltságnak, a rá jellemző egyediséget, tradícióikat megóvjá, lakosságközpontú, tehát minden döntésében a polgárai érdekét tartja szem előtt, környezettudatos, továbbá legfőbb törekvése lakosai számára vonzó életkörülmények biztosítása, azaz egy olyan hely, ahol jó élni.

(11) E rendelet alkalmazásakor a „helyi” megjelölés Hódmezővásárhely térségére is vonatkozik.

Környezeti törekvések

2. §

Az Önkormányzat

(1) támogatja a megújuló, alternatív energiaforrások, valamint a zöld energia használatát törekszik ezek minél szélesebb körű felhasználására a város energia gazdálkodásában.

(2) törekszik a zajszennyezés, a porszennyezés, a fényszennyezés és az elektromágneses szennyezés visszaszorítására.

(3) óvja a helyi felszín alatti és feletti vizeket, továbbá fokozott figyelmet szentel az ivóvízkészletének védelmére.

(4) törekszik Hódmezővásárhely gazdag termálvízkészletének energiaforrásként történő széleskörű alkalmazására.

(5) védelemben részesíti a térségre jellemző jó minőségű termőföldeket, törekszik ezek környezettudatos megművelésének ösztönzésére.

(6) törekszik az élővilág sokféleségének fenntartására, valamint a veszélyeztetett állatfajok védelmére és visszatelepítésére.

(7) támogatja az erdőtelepítést, óvja a már meglévő erdőket, továbbá a fenntartható erdőgazdálkodást ösztönzi.

(8) törekszik a lakossági és ipari pazarló energiafelhasználás visszaszorítására, az érintettek felvilágosításával, tájékoztatásával.

(9) ösztönzi a szelektív hulladékgyűjtést, illetve az ipari és háztartási komposztálást, segíti továbbá ezek népszerűsítését és terjesztését.

(10) az itt részletezett környezeti törekvéseket, és az ezekkel kapcsolatos ismereteket széles körben terjeszti és népszerűsíti a lakosság körében, ösztönzi ezek családi szinten történő megvalósulását.

Környezeti törekvések érvényesítése az oktatásban

3. §

Az Önkormányzat

(1) érvényesíti a környezettudatos nevelést az oktatásban, hiszen a gyermekekben ezáltal alakul ki a helyi környezeti-természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység, az ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák. Ennek keretében az oktatásban törekszik:

a) változatos módszerek, élménypedagógia alkalmazására;

b) a helyi adottságban rejlő népi és táji nevelőerők kihasználására.

c) a fenntarthatóság megismertetésére a gyermekek számára, mely pedagógiai gyakorlat kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására (erdei iskola program, tanösvényprogram)

(2) törekvését érvényesíti a helyi tantervben, így a gyermekekben kialakul a környezeti tudatosság, mely egy olyan életviteli sajátosság lesz, amely keretében az emberek, a családok jobban odafigyelnek az apró, mindennapos környezeti szokásaikra, az energiával, anyagokkal való gazdálkodásra, az ivóvíz és a hulladék kérdéseire, az élő természettel való kapcsolatra.

Az egészséges életmód népszerűsítése

4. §

Az Önkormányzat

(1) az "élhető város" keretében kiemelkedően fontosnak tartja az egészséges életmódot, illetve ennek népszerűsítését, elterjesztését.

(2) célul tűzi ki, hogy javuljon a vásárhelyi lakosság egészségben eltöltött éveinek száma és minősége. E törekvését érvényesíti:

a) az oktatásban, hiszen itt tanulhatjuk meg az egészséges életmód alapjait;

b) a környezetvédelemben, hiszen a környezetszennyezés valójában az emberi egészség károsítását is jelenti;

c) az egészséges, minél természetesebb élelmiszereken alapuló táplálkozásban;

d) a mentális állapotunkat befolyásoló rohamosan változó és rohanó környezetünk formálásában;

e) az egészségügyi ellátás színvonalának folyamatos fejlesztésében, az egészségvédelem irányába történő kiterjesztésében.

(3) az egészséges életmód sarkalatos pontjának tekinti a mozgást, így népszerűsíti támogatja a mozgáskultúrát, a tömeg- és diáksportot.

(4) kiemelten fontosnak tartja a nemdohányzók védelmét, így a nemdohányzók védelméről szóló törvény fokozott betartására törekszik.

(5) törekszik a gyermekeket és fiatalokat távoltartani az önrontó, káros szokásoktól.

(6) az egészséges életmód biztosításához szükséges prevenciós feladatainak egy részét az egészségügyi ellátórendszer keretein kívül, így például az Egészséges Vásárhely Program (EVP) keretében végzi.

Infrastrukturális törekvések

5 §

Az Önkormányzat

(1) infrastrukturális törekvései érvényesítésekor a környezet védelmét, valamint a helyi adottságokat, tradíciókat tartja szem előtt.

(2) a biztonságos közlekedés megteremtését tűzi ki célként.

(3) a város légszennyezettségének csökkentése érdekében:

a) csökkenti a városon átmenő forgalmat;

b) törekszik a gyalogos és a kerékpáros közlekedés lakosság körében történő széleskörű népszerűsítésére, elterjesztésére, törekszik továbbá e közlekedési forma feltételeinek megteremtésére;

c) a belvárosban környezettudatos parkolási lehetőségeket és forgalmi rendet alakít ki;

d) a hibrid járművek minél szélesebb körű elterjesztését ösztönzi, ennek elősegítése érdekében helyi rendeleteiben kedvezmények biztosítására törekszik e járművek részére;

- e) törekszik a bioetanol üzemanyag népszerűsítésére és elterjesztésére.
- (4) a környezet megóvása, valamint a túlzott mértékű üzemanyag fogyasztás visszaszorítása érdekében támogatja a tömegközlekedést, elsősorban ennek környezetbarát formáját. Ezen elv széleskörű érvényesülése érdekében támogatja a környezetbarát elővárosi vasútvonal kialakítását.
- (5) célul tűzi ki a már meglévő, országos szinten is kiterjedt, városi kerékpárutak mértékének növelését.
- (6) törekszik az energiatakarékosságra, valamint a megújuló energiaforrások hasznosítására mind közterületein, közintézményeiben valamint a lakosság körében.
- (7) az ivóvíz ellátás terén a minőséget helyezi központba, így törekszik jó minőségű, tiszta ivóvíz biztosítására.
- (8) fontos célkitűzése a hivatalok, középületek, közterületek, valamint a tömegközlekedés akadálymentesítése, továbbá e cél megvalósítására sarkallja a helyi üzleteket, vállalkozásokat, vendéglátó egységeket.
- (9) a nyugodt, tiszta és rendezett lakókörnyezet biztosítására törekszik.
- (10) segíti a minőségi zöld területek és pihenőhelyek kialakítását, óvja a már meglévőket.
- (11) támogatja azon civil kezdeményezéseket, melyek a város közbiztonságát elősegítik.
- (12) törekszik modern info-kommunikációs eszközök biztosítására, lehetőséget teremtve a lakosság számára a gyors és hatékony információáramlásra, ezen keresztül történő szolgáltatások nyújtására.

Helyi tradíciók, kulturális értékek és termékek védelme

6. §²

Az Önkormányzat

- (1) támogatja a kulturális, illetve történelmi értékek népszerűsítését, megismertetését.
- (2) támogatja a helyi kézművesek által készített Hódmezővásárhelyre jellemző stílusjegyekkel bíró termékek, tárgyak előállítását, törekszik ezek minél szélesebb körben való megismertetésére, népszerűsítésére.
- (3) óvja a kihalással fenyegetett tradicionális kézműves, iparművészeti mesterségeket, hagyományos munkamódszereket, törekszik ezek népszerűsítésére, különösen a fiatalabb generáció körében.
- (4) a helyi termelők, vállalkozók által előállított termékeket támogatja.
- (5) a helyi építészeti szabályozás kialakításánál fokozott figyelmet fordít a város hagyományaira, tradícióira.
- (6) védelmezi a város egyedi arculatát megteremő utcafrontokat, homlokzatokat.
- (7) támogatja az e térségre jellemző hagyományos tanyasi életforma megőrzését, továbbá a vidéki látképet meghatározó tanyak fennmaradását, így igyekszik visszaszorítani a tájidegen építészeti megoldásokat.
- (8) a tanyasi életforma fennmaradása, valamint a mezőgazdasági gazdálkodás biztosítása érdekében támogatja a vidéki utak karbantartását.
- (9) támogatja a hagyományos állattartási formák fennmaradását, továbbá ösztönzi olyan új gazdaságok létrejöttét, melyek e tenyésztési, tartási módot tartják szem előtt.
- (10) ösztönzi a tradicionális gazdálkodási formák terjesztésére, népszerűsítésére irányuló terveket.

² Módosította a 49/2011.(10.26.) kgy. rendelet

(11)³ kötelezi az Önkormányzat, valamint az önkormányzati fenntartású intézmények, továbbá az önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok érdekében végzett beruházások, és egyéb karbantartási munkálatok kivitelezőit, hogy a megvalósítás során kizárólag Hódmezővásárhelyen előállított "alföldi" szaniter termékeket, vagy azzal egyenértékű helyi terméket alkalmazzanak.

(12)⁴ nem engedélyezi az Önkormányzat, valamint az önkormányzati fenntartású intézmények, továbbá az önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok érdekében végzett beruházások megvalósításakor a vasárnap és ünnepnapon történő munkavégzést, továbbá az ezeken a napokon történő rendkívüli munkavégzés elrendelését sem, kivéve kiemelten fontos városi érdek esetén.

A Cittaslow elvek érvényesülése a vendéglátásban

7. §

Az Önkormányzat

(1) a vendéglátás terén a minőséget helyezi előtérbe, így támogatva a város erőforrásainak teljesebb és szélesebb körű kihasználását.

(2) kiemelten támogatja a helyi termelők által előállított termékeket. Ennek keretében:

a) ösztönzi ezek iskolai étkezdékben, önkormányzati intézményekben való minél szélesebb körű felhasználását;

b) önkormányzati rendezvények szervezésekor preferálja a helyi termelőket;

c) az éttermeket, vendéglátó egységeket a helyi termékek minél nagyobb arányú felhasználására ösztönzi.

(3) törekszik az e vidékre jellemző gasztró-kulturális értékek megőrzésére, ezek sikeres hasznosítására, népszerűsítésére és megismertetésére, így támogatva az érintett közösségek és vállalkozások fennmaradását és gazdasági sikerességét.

(4) törekszik az odafigyelő és igényes étkezési kultúra meghonosítására.

(5) törekszik biztosítani a lakosság számára a nyugodt pihenéshez való feltételekkel összeegyeztethető módon a minél szélesebb körű szórakozási lehetőségeket, azzal, hogy ösztönzi, hogy a szórakozási, kikapcsolódási lehetőségek elsősorban a pénteki- szombati napokra összpontosuljanak.

Az "élhető város" elvének terjesztése

8. §

(1) Az "élhető város" célkitűzés minél eredményesebb megvalósulásához Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzatának a lakosság aktív közreműködésére is szüksége van, így polgárait ösztönzi:

a) a rendezett lakókörnyezet fenntartására

b) a környezettudatos és egészséges életmód folytatására

c) az együttélés során a nagyfokú toleranciára.

(2) Az Önkormányzat programokat szervez a Cittaslow mozgalom törekvéseinek népszerűsítésére, ezek minél szélesebb körben történő megismertetésére.

³ Hatályba léptette a 49/2011.(10.26.) kgy. rendelet

⁴ Hatályba léptette a 49/2011.(10.26.) kgy. rendelet

(3) Az Önkormányzat segíti mindazon magyarországi településeket, amelyek a mozgalom feltételeinek megfelelnek és meg kívánják ismerni annak céljait, feltételeit. A város igény szerint előadók biztosításával, egyéb lehetséges ismeretanyag átadásával támogatja a mozgalomhoz csatlakozni kívánó településeket.

(4) Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Közgyűlése a Cittaslow elveinek megfelelő, így különösen a helyi termékeket, biotermékeket, Hódmezővásárhelyre jellemző kézműves, iparművészeti termékeket értékesítő üzletek számára, azon helyi rendezvények részére, melyek népszerűsítik a Cittaslow mozgalom törekvéseit, továbbá az e szemléletet tükröző helyi kezdeményezéseknek engedélyezheti a Cittaslow védjegy használatát.

9. §.

Az Önkormányzat e rendeletében foglaltak megvalósulásának elősegítése érdekében felhatalmazza a Polgármestert, hogy a Jegyzőn keresztül egy önálló, függetlenített referensi státust létesítsen a Polgármesteri Hivatalban.

10. §

Jelen rendelet 2011. június 7. napján lép hatályba.